

מפגעי סביבה ביו"ש ומפגעים חוצי גבולות
תכנית אסטרטגית לטיפול במפגעי סביבה ביו"ש ומפגעים חוצי גבולות

הצעת מחליטים

מחליטים:

לאור המצב הירוד של השמירה על הסביבה באזור יהודה ושומרון (להלן – "איו"ש") והחשש לפגיעה בבריאות הציבור ובסביבה, לפעול להסדרת חקיקה ולהוספת סמכויות וקידום פתרונות בני קיימא לטיפול בפסולת ובמקורות זיהום, וכן להגברת האכיפה בנושאי שמירה על הסביבה באזור, בין היתר כדי למנוע מפגעים חוצי גבולות המביאים לזיהום משמעותי וסיכון לבריאות הציבור, למשאבי הטבע, ולמקורות המים:

1. להורות לשרה להגנת הסביבה ולשר הנוסף במשרד הביטחון, להקים בתוך 60 יום צוות בין-משרדי (להלן: 'הצוות'), שיבצע עבודת מטה ויגיש לממשלה תכנית ממשלתית הכוללת מדיניות סדורה לניהול סביבתי חוצה גבולות בכלל, ולטיפול במפגעים סביבתיים בשטחי איו"ש בפרט. בראש הצוות יעמדו נציג השרה להגנת הסביבה וסגן ראש המינהל האזרחי. הצוות יכלול נציגים מהגורמים הבאים: מתאם פעולות הממשלה בשטחים, פיקוד המרכז, מינהלת ההתיישבות במשרד הביטחון, נציג שר הבטחון, אגף התקציבים ואגף החשב הכללי משרד האוצר, רשות הטבע והגנים, המשרד לשיתוף פעולה אזורי, משטרת ישראל, הרשות הארצית לכבאות והצלה, משרד המשפטים, יועמ"ש משרד הביטחון ויועמ"ש איו"ש. הצוות יתייעץ בעבודתו עם גורמים רלוונטיים לתכנית, לרבות איגודי ערים לאיכות סביבה ביו"ש, וארגוני סביבה. הצוות יגבש את התוכנית ויציג אותה לממשלה תוך 180 יום מהקמתו (להלן: "התוכנית"). אין בסמכות הצוות לחייב את הממשלה בהוצאה תקציבית או בהפחתת הכנסה, אשר יהיו כפופות להחלטת ממשלה נפרדת בהתאם לצורך.

2. הצוות יבחן ויציע תכנית כוללת בהתייחס לסוגיות הבאות:

- א. גיבוש מדיניות כללית להתמודדות עם מפגעים חוצי גבולות ביהודה ושומרון בהתחשב בהסכמים המדיניים עליהן חתומה ישראל.
- ב. הקמת פתרונות קצה לטיפול בכלל זרמי הפסולת הנוצרים באזור, לטובת האוכלוסייה הישראלית והפלסטינית ולרבות הקמה של מתקני טיפול בפסולת להשבת אנרגיה, ובפסולת בניין.
- ג. הכנת תוכנית לשיפור וייעול האכיפה כנגד עבריינות סביבתית באזור, וכן כלים למניעת העברת פסולת מישראל לטיפול לא מורשה בשטחי יהודה ושומרון, בדגש על פסולת אלקטרונית ופסולת בניין, וקביעת מדדים שנתיים לבחינת יעילות האכיפה. הצוות ינחה ויתכלל את הפעילות הבין-משרדית בתחום זה במסגרת יישום ארוך טווח של התכנית כפי שתאושר.
- ד. המלצות על צעדים לטיפול דחוף בשריפות פסולת שמקורה ברשות הפלסטינית, לרבות תכנית לאיתור ופירוק אתרים בהם מתבצעת שריפת פסולת והקמת מנגנון לכיבוי שריפות פסולת שייתן מענה מידי למפגעים.

- ה. מיפוי צרכים תקציביים, לרבות תקני כוח אדם, ליישום כלל מרכיבי התכנית, ובכלל זה תקנים ליחידת הפיקוח המרכזית להקמת צוות ייעודי לטיפול בבעירות ובמפגעי איכות הסביבה, והכל בכפוף להוראות סעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
3. להורות לשר הנוסף במשרד הביטחון להנחות את המינהל האזרחי להגביר את הטיפול בתחומי הסביבה באיו"ש, על בסיס המשאבים הקיימים: בדגש על הטיפול בתחום הפסולת, ואת פעילות האכיפה בתחום זה לרבות במעברים מישראל לאיו"ש, תוך שימוש בסמכויות הקיימות בתחיקת הביטחון.
4. להורות לשר הנוסף במשרד הביטחון לפעול לקידום כלי אכיפה נוספים בתחום איכות הסביבה בתחיקת הבטחון לפי דיני האזור, בתוך שנה מהחלטה זו, באופן שיאפשר מיצוי הדין בפועל עם העבריינים, ובין היתר ייבחנו צעדים אלה:
- א. תיקון הצו בדבר שמירת הניקיון (יהודה והשומרון) (מס' 1160), תשמ"ו-1986, לשם קביעת מנגנון להטלת קנסות מינהליים, או עבירות קנס, ובחינת הסדרת סמכויות מתאימות לגבי כלי רכב ואמצעים המשמשים לביצוע עבירה;
- ב. תיקון תקנון המועצות המקומיות (יהודה והשומרון), התשמ"א-1981, באופן שהחוקים הבאים ייוספו לנספח מס' 9 לתקנון – "דיני איכות הסביבה", בשינויים ובהתאמות הנדרשים:
- (1) חוק לטיפול סביבתי בציוד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, תשע"ב-2012;
- (2) חוק אוויר נקי, תשס"ח-2008;
- (3) חוק לצמצום השימוש בשקיות נשיאה חד-פעמיות, התשע"ו-2016;
- (4) חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), תשס"ח-2008.
5. לרשום לפנייה את הודעת הנהלת הקרן לשמירת הניקיון על החלטתה להקצות סך של 17,106,210 ₪ על פני שלוש שנים, מחשבון היטל ההטמנה (איו"ש), לצורך שינוע והטמנה של פסולת מ-33 אתרים, עבור 25 כפרים ועיריית יריחו, באמצעות המינהל האזרחי.
6. להורות לשר הנוסף במשרד הביטחון להנחות את המינהל האזרחי להגיש לשר ולשרה להגנת הסביבה דיווח על יישום התכנית לשינוע והטמנה כמפורט בסעיף 5, מדי רבעון וכן דיווח שנתי, וכן דיווח על פעולות פיקוח ואכיפה שבוצעו בתחום הפסולת.

דברי הסבר

רקע כללי

באזור יהודה ושומרון קיימים מפגעים סביבתיים רבים אשר עלולים לפגוע בבריאות הציבור, הן בתחומי איזור יהודה ושומרון והן בתחומי ישראל. מפגעים רבים נובעים מהעדרן של תשתיות טיפול מתאימות בפסולת וכן העברה בלתי מבוקרת של פסולת מתחומי ישראל. כתוצאה מכך מבוצעות שריפות של פסולת, האסורות גם על פי תחיקת הביטחון באיו"ש, וגורמות למפגעים חמורים. שינוי מצב זה מחייב הירתמות וגיוס משאבים. יש צורך בגיבוש מדיניות ניהול סביבתי ייעודית למפגעים אלה, וליישמה בפועל תוך הקצאת המשאבים הנחוצים לכך, על פי סדרי עדיפויות מתאימים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין היבטים כלכליים. הצוות ימליץ על היקפי התקציב וכוח האדם הדרושים ליישום ועל המקורות התקציביים.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון – תומך.

שר הפנים – לא התקבלה עמדה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לקבלת ההצעה.

סיווגים*

סיווג ראשי: 01ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 05 תשתיות וסביבה

בצלאל סמוטריץ
שר האוצר והשר
במשרד הביטחון

עידית סילמן
השרה להגנת הסביבה

« י' סיון, תשפ"ג »

« 30 מאי 2023 »